

Základní číslovky (pravopis, použití)

Ruské základní číslovky se podobají těm českým, ale je třeba dávat pozor na jejich **správnou výslovnost a pravopis**.

1. Číslovky 1-4

Číslovka **1** má tvary mužského (**один**), ženského (**одна**) a středního rodu (**одно**) a také tvar množného čísla (**одни**), který se mj. používá ve významu zájmena „sami/samy/sama“, např.: *Дети остались дома одни.* (Děti zůstaly doma samy.)

Мы пойдём в кино одни, без родителей. (Půjdeme do kina sami, bez rodičů.)

Číslovka **2** má tvary pro mužský a střední rod (**два**) a ženský rod (**две**): *два студента, два компьютера, два учителя, два места, два задания, две девушки, две картины, две машины.*

Číslovky **3, 4** (**три, четыре**) mají jeden tvar pro všechny rody, např. *три книги, четыре книги, три студента, четыре студента, три здания, четыре здания.*

Číslovky 2, 3, 4 se v ruštině na rozdíl od češtiny pojí s 2. pádem jednotného čísla, a proto je potřeba dbát na správný přízvuk u podstatných jmen, obzvláště u mužského a středního rodu:

два (три, четыре) **гóрода** – *мн. ч. городá*

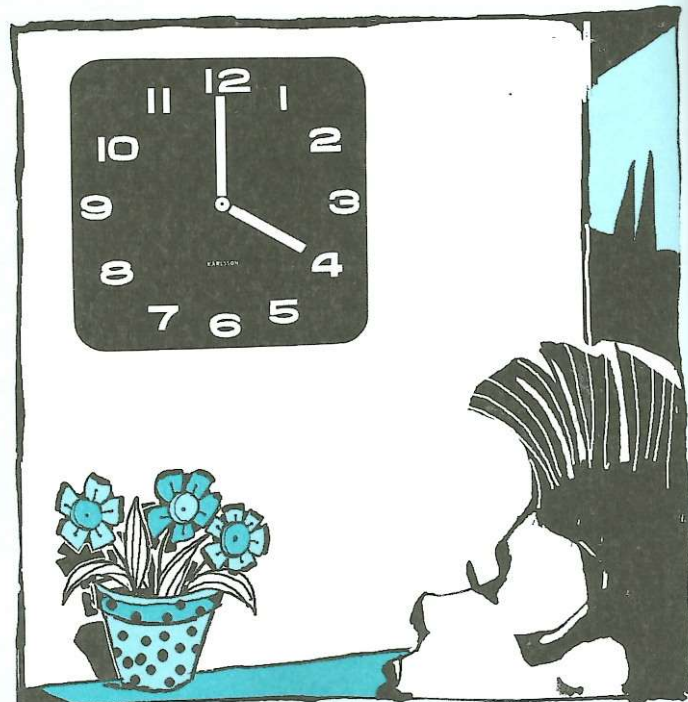
два (три, четыре) **слóва** – *мн. ч. словá*

два (три, четыре) **учíтеля** – *мн. ч. учителя́*

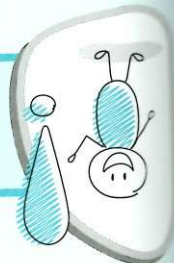
два (три, четыре) **мóря** – *мн. ч. моря́*

два (три, четыре) **часá** – *мн. ч. часы́*

V češtině se číslovka *dvě* pojí se středním a ženským rodem, v ruštině pouze s ženským, tj. *две студентки, две книги (dvě studentky, dvě knihy)*, ale *два слова, два окна (dvě slova, dvě окна)*.

Котóрый час? - Четы́ре часá.

Do základních číslovek lze řadit také slova **тысяча** (tisíc), **миллион** (million), **миллиард** (miliarda), např. *одна тысяча, один миллион, один миллиард*.

Ruské základní číslovky (vyjma číslovky 2-4) se pojí s 2. pádem množného čísla (stejně jako v češtině), např. *тридцать семь учеников, сорок пять вопросов, сто двадцать восемь учащихся*, *двадцать восемь* děvčat *двадцать восемь* ребят.

Tyto číslovky se na rozdíl od češtiny píšou v ruštině dohromady a mají jiné koncovky: 200 *двести*, 300 *триста*, 400 *четыреста*.

4. Číslovky 200-400

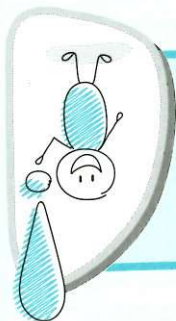
Tyto číslovky mají v ruštině zvláštní tvaru: 40 *сорок*, 90 *девяносто*, 100 *сто*.

3. Číslovky 40, 90, 100

Ve výslovnosti číslovek se zakončením *-дцать* se hláska [d] nevyslovuje, tj. *-дцать* [cətʲ].

Tvaru typu *семьдесят*, *шестьдесят* ruština nemá, přípustný je pouze *тридцать семь*, *тридцать шесть*.

...ь (5-30)		...ь... (50-80, 500-900)	
10 десятъ	16 шестна́дцать	50 пятьдесят	500 пятьсот
9 девять	15 пятна́дцать	60 шестьдесят	600 шестсot
8 восемь	14 четы́рнадцать	70 семьдесят	700 семьсот
7 семь	13 трина́дцать	80 восемьдесят	800 восемьсот
6 шесть	12 двена́дцать		
5 пять	11 одна́дцать		
	17 семна́дцать		
	18 восемна́дцать		
	19 девятна́дцать		
	20 два́дцать		
	30 три́дцать		
	50 пятьдесят		
	90 девяносто		
	100 сто		

Od číslovky 5 dále mají ruské základní číslovky ve tvaru 1. pádu měkký znak (vždy jen jeden) – buď na konci, anebo uprostřed slova:

2. Číslovky 5-30, 50-80, 500-900

